

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za pozvedigo in napredek obrtništva dravske banovine.

„OBRRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno Din 40—
polletno Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRRTNIH ZDRUŽB IN OBRRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Stev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 25. novembra 1932.

Štev. 47.—48.

Na res edinstven primer o podtikanju zločinov in zaradi nezaslišne predrznosti neutemeljenih in neresničnih zavijanj, so napadene osebe, kakor smo informirani, že izročile celo zadevo v razčiščenje sodišču, kot edino pristojnemu oblastvu in ne morda policijski direkciji in državnemu pravdništvu, kajti te dve oblasti, kakor tudi vsa javnost bodo na podlagi sodbe najbolj zvedeli, kako globoko je zaslepljenost vrgla nekatere ljudi. Opozarjamo vso javnost in zlasti vse obrtnike ter jih prosimo, da se naj zanimajo za ves potek razprave, po možnosti se naj tisti, ki morejo, udeležijo razprave same, katere datum bomo pravočasno sporočili, in zlasti naj pazijo vsi na izid sodbe. Mi se nismo v nikogar zaganjali, tudi se v bodoče ne mislimo in ne želimo, ampak če gre nasprotna stran preko meje, smo prisiljeni in tudi upravičeni odgovarjati.

Matija Cankar, mizar in načelnik Zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov v Žireh:

Bodimo stvarni!

V boju za ločene zbornice se poslužujejo nekateri gg. tovariši načina, ki nikakor ne dviga ugleda obrtništva. Z zavijanjem in potvarjanjem resnice se skuša podeželskega obrtnika spraviti v napačno smer in domnevo, kakor da bi od ločenih zbornic mogel mali podeželski obrtnik pričakovati ugodnosti, ki jih sedaj nima. Vestno sem preudaril razloge za ločene zbornice, a reči moram, da se me niti ena trditve ne prime, sem prejkoslej mnenja, da bomo le v skupni fronti z drugimi stanovi dosegli, kar se pač doseči da, saj če smo dosledni, bi morali biti po tem principu mali obrtniki zopet ločeni od večjih, kar bi odgovarjalo doslednosti, kar pa ne bi bilo dobro niti za ene niti za druge.

Vzrgled je obrtništvo prav v Žireh, saj je tu samostojnih obrtnikov precej nad sto, seveda smo si različni, nekateri z manjšimi, a drugi z večjimi obrati, a vendar ni nobenega nesoglasja. Ne rečem, da se sem in tja pokaže kaka zavist med posamezniki, kar pa na stvari ničesar ne izpremeni. Ves obrtniški pokret vodijo večji obrtniki pod vodstvom g. Ivana Zajca, načelnika strokovne čevljarске zadruga v Žireh. Nobeden razsoden mali obrtnik se ne čuti prikrajšanega, saj se dela le za koristi vseh. Ako hočemo biti resnicoljubni, priznajmo, da je ravno med obrtniki dovolj idealizma. Vedno smo imeli med obrtniki moč, ki so se radi žrtvovali v korist splošnosti, žrtvovali v ta namen čas in denar. To poudarjam z ozirom na agitacijo za ločene zbornice, da ako smo preudarni, lahko z vsakim sodelujemo v korist vseh. Dvomim, da bi bili tisti, ki so pokazali veliko vneto za ločene zbornice, tudi tako agilni in požrtvovalni pri delu za malega podeželskega obrtnika.

Da pridem k stvari naj omenim, da sem dobil točen pregled, s čim da se skuša pridobiti podeželskega obrtnika za ločene zbornice. Eden izmed šlagerjev je ta, češ poglejte kakošno palačo TOI zbornice so postavili v Ljubljani. Kaj imamo podeželski obrtniki od tega, dasi smo ogromno žrtvovali. Jaz sem v tem oziru drugačnega mnenja.

1. Se palača TOI ni sezidala samo z našim denarjem, marveč z denarjem vseh stanov, ki pridejo v poštev. Mislim pa, da je popolnoma na mestu, da je palača, ki reprezentira TOI dostojna, saj je ves material domač, izdelek tudi naših obrtnikov oziroma tovarnarjev, tako da tujec lahko vidi, kaj ima

naša zemlja in kaj zmorejo naši ljudje. Sicer pa je v Ljubljani mnogo lepih palač, pri katerih je podeželski denar v večji meri prizadet. Ali se ne bi rajši nad temi spodtikali? Na trditve, da v mnogih slučajih podeželske obrtnike v davčnih komisijah zastopajo trgovci, je pa krivda vsekakor na obrtnikih, ker se ne potrudijo, da bi spravili v davčno komisijo svojega zastopnika. Sicer pa le premnogi obrtniki sami grešijo, ko delajo davčno napoved, ne da bi dobro poznali tozadevne predpise, mislim, da bi se pri vsakem združenju dobilo pravnih oseb, ki bi šle obrtnikom na roko. Še to bi rad omenil, ker se tako rado poudarja, kot da bi bila naša zbornica kriva, ako novi obrtni zakon ne dovoljuje, da bi bil predsednik izpitne komisije obrtnik. Ne da bi to odobral, vendar omenjam, da je pri nas v Žireh menjaje se včasih šolski upravitelj, ali pa obrtnik, a se nad tem ni eden ne drugi ni čutil prizadetega. Treba je pač povsod vzajemnega sodelovanja, kar je v korist vseh.

Op. uredništva: Prejeli smo ta dopis od podeželskega obrtnika, ne da bi ga vprašali ali prosili; poslal nam ga je! Iz njega govori kmečka, zdrava razsodnost in pamet. Ponosni smo na take gospodarje - obrtnike; oni mislijo s svojimi možgani; pri njih se vpije agitatorjev razbije v nič. Hvala Bogu, da imamo take podeželske obrtnike, ker jih imamo, nas Pičman nič ne moti, ker njegovi šlagerji so preverni in preplivni, da bi podeželskega obrtnika izvalili. Podeželski obrtnik hoče dela, ne pa dveletne brezplodne borbe kot so tudi dolentjski obrtniki pravilno poudarili.

Zaradi vajencev

Glasiilo Društva jugoslovenskih obrtnikov piše, da jim je prišel v roke poziv odbora vajenskega odseka skupine instalaterjev, kleparjev in monterjev v Ljubljani. Da je delo vajenca v delavnici in v šoli in da mojster naj jih ima samo toliko, kolikor jih more vzgojiti in osebno nadzorovati, smo že zdavnaj povedali. Zanimivo bi bilo zvedeti, kdo je bil tisti gospod, ki je vajence do takega poziva pripravil. To bi najlažje zvedel sam g. Pičman, ki je načelnik Zadruga instalaterjev. Pa ne bo treba takih stvari v časopis dajati, dokler se res ne ve, kdo je to.

Dr. Koce Jure:

Resnici na ljubo

Naravnost neverjetno je, kaj si upa g. Pičman v brezuspešnem poskusu, da bi opral sebe in oblatil mene.

Mložil sem tožbo proti g. Pičmanu in prosil za hitro postopanje, ne vem, če je on to storil, prošim ga pa, da pač to čimprej stori.

Dr. Pretnar in jaz sva nastopila zaradi klevet pot tožbe, ker vsak človek ima pravico braniti se, torej midva tudi.

Trditve g. Pičmana, da hočeva spraviti koga v ječo, je navadno podtikanje in klevetanje. Za svoje trditve mora vsak človek, ki ima količkaj karakterja, odgovarjati, pa bodi kjerkoli in tudi pred sodiščem. G. Pičman! Da se ne bo razdvajalo in begalo obrtništva, je treba vedeti, kdo je klevetal in obrekoval. Zato le korajžno na plan pred sodišče, kamor Vas prosim, da pridete osebno in ne samo po svojem zastopniku in tudi jaz Vam garantiram, da bom osebno prišel, pa bomo potem videli, kdo si upa gledati v oči.

Potrjujem ponovno, da ste obljubljali denar slovenskemu obrtniku, da ga pridobite i. t. d. natančno, kakor sem povedal v zadnji številki O. V.

S tem sem odkrito in jasno dokazal, da imam dovolj korajže in se Vas nič ne bojim, tem manj, da bi se pred Vami za kom drugim skrival. Res je, da se je s skritim sovražnikom težko boriti. Zakaj?

a) pred kakimi šestimi tedni sem tožil zaradi žalitev v št. 5 Vašega lista. Ker ni pisec podpisan, sem moral tožiti pač Vašega urednika, ta pa je rekel, da ni bil zraven, da ne ve, kdo je pisal itd.

b) g. Pičman, ali se je članek v Vašem časopisu št. 5 sam napisal? Ali je to možato? Ali se je nebroj nepodpisanih člankov v Vašem listu, kjer se napada in z neresnicami blatit obrtnike - člane zbornice, zbornico kot tako in njene uradnike samo napisalo? Pozivam Vas, da objavite, kdo je vse to pisal, kajti če ne Vaš urednik, potem pač lahko Vi to poveste. To bi bilo edino možato! Do tačas pa nimate Vi niti najmanjše pravice govoriti o skritih sovražnikih. Potem bomo tudi videli, da v Vašem listu niso pisali obrtniki, zakaj naše slovensko obrtništvo ni tako, da bi na tak ogaben način pisalo, kakor se piše v nepodpisanih člankih Vašega lista. To je kulturen škandal in sramota za slovensko obrtništvo, kar javno in odkrito povem, pa naj reče kdo kadarkoli hoče, če se naj Vaš časopis postavlja za vzor časopisa, v katerem naj pišejo pravi obrtniki. Mogoče sta to eden ali dva obrtnika, ki tako pišeta, zaradi tega pa ni treba metati madeža na vse slovensko obrtništvo.

G. Pičman! Pokažite vse številke Vašega časopisa kakemu Nemcu, Angležu, Francozu ali kakršnemu koli pripadniku drugega kulturnega naroda, ki se bavi z gospodarskim vprašanjem, pokažite Vaš časopis obrtniškim vodjem v Nemčiji, Angliji, Avstriji, Češko-slovaški ali v katerikoli kulturni državi, pa boste slišali sodbo. In če boste rekli, da je to časopis, iz katerega naj govori slovensko obrtništvo, potem boste Vi vzrok, da dobi slovensko obrtništvo najslabše spričevalo. Ali ni žalostno, da služi Vam in Vašemu časopisu, kar je g. Rebek pravilno poudaril, kriza kot sredstvo za agitacijo. Vaš časopis in Vaše okrožnice izrabljajo današnje težke čase za gonjo proti zbornici, kakor da je ona kriva težkih časov. To je apelliranje na nevednost obrtnika od Vaše strani, ne pa od naše. Demagoštvo in neosnovano je na tak način razdvajati obrtništvo in ga skušati zase

pridobivati, ko je vendar jasno, — kar javno in odkrito povem — vsemu slovenskemu obrtništvu, ker je to moja dolžnost, pa tudi vsemu svetu lahko povem, da ločene zbornice niti najmanj krize ne bodo odpravile in da ločene zbornice ne bodo obrtniškega položaja niti za las zboljšale. To nam najbolj dokazuje Nemčija sama.

V Nemčiji imajo ločene zbornice. In kako gre tam obrtniku? Na podlagi poročila nemškega državnega gospodarkega sveta znaša samo v mestu Berlinu, samo v eni, to je v gradbeni stroki vsota, ki so jo sušmarji lansko leto v tej stroki zaslužili, dva milijona mark, torej preko 28 milijonov dinarjev. Pri mnogih obrtih, tako krojačih, modistinjah, čevljarjih, mizarjih itd., se navaja dobesedno, da 50 odstotkov dela v teh strokah izvršijo v Nemčiji sušmarji. Državna zveza nemških slikarjev in peskarjev za Severno Nemčijo dokazuje v svojem „apelu proti sušmarstvu“, da se na podlagi statističnih podatkov izvrši polovica vseh slikarskih in peskarskih del po sušmarjih. Pri tem pa je 75 odstotkov vseh slikarskih pomočnikov brezposelnih. Cene in zaslužek je pa istočasno padel 30 do 40 odstotkov v primeri s predvojnimi cenami. G. Pičman, to so številke, to so dokazi, ne pa frazerstvo in demagoštvo Vašega časopisa in Vaših okrožnic. Primer, kako nesposobna so ločene zbornice v Nemčiji in v bivši Srbiji v borbi proti sušmarstvu, kaže, kako žalostno izpričevalo o popolnem nerazumevanju gospodarskih vprašanj zaslužijo oni, ki v prepričanju na ta način agitirajo proti skupnim zbornicam in kako žalostno izpričevalo zaslužijo tudi oni, ki to nalašč delajo.

G. Rebecka pozivate, da naj odloži vsa mesta in pravite, da hočete tudi Vi kot navaden vojak biti v zadnjih vrstah. To so besede, ki jim bo malokdo verjel, ker suha dejstva drugače govore. Resnica je, da ste postali načelnik bivše zveze obrtnih zadrug in celo prevzeli funkcije na nepravilni način, kajti na obnem zboru sploh niste bili izvoljeni. Zaradi tega Vas je morala oblast odstaviti kot načelnika proti Vaši volji. To vse mi je predobro znano kot strokovnemu pregledniku bivše zveze. Ako vsemu slovenskemu obrtništvu, potem vsaj meni ne morete govoriti, da Vam ni bilo za čast, kajti kdor prostovoljno odstopi, to lahko reče, ne pa Vi, ki ste bili odstavljani.

Slovenskemu obrtništvu sem dolžan kot uradnik zbornice po zakonu in po svoji vesti razložiti stvar tako kot je. G. Pičman, če sem pa jaz slučajno doktor, je pa $2 \times 2 = 4$ ravno tako, če to rečete Vi, ali pa kdo na Kitajskem. S tem hočem reči, da ste Vi tisti, ki ste s svojim časopisom upeljali osebno borbo, ki razdvaja dame naše obrtnike, namesto da bi se s stvarnimi dokazi razčistili pojmi z ene in druge strani. Da ste Vi začeli, je objektivno dokazano z vseh strani in Vaše besede v Vašem članku tega ne morejo ovreči. Pri pomanjkanju stvarnih razlogov, pridejo pač taki osebni izpadi. Zato je prav, da sodišče take osebne izpade kvitira. To sem napisal za vse, ki ljubijo stvarnost. Kdor ima pa rajši napihnjene fraze, temu seveda ni pomagati.

Kdor res počeno misli, je z nami, in kdor res nima sebičnih namenov, podpira našo akcijo.

Smo za neodvisnost obrtnika v skupni gospodarski fronti, kdor govori drugače, govori neresnico.

Zupanc Blaž v Laškem.

Tako se je zgodilo!

Ker se je brala skozi več številki obrtniških listov namesto stvarnega stanovskega štiva neka neokusna pričakarija, sem pisal g. Josipu Rebeku za pojasnilo, ki sem ga tudi točno prejel.

Dne 8. XI. 1932 je prišel k meni — ko sem ravno nekaj pisal in imel naloženo polno mizo spisov — g. Peter Hrastelj in me vprašal, kakšno stališče zavzemam jaz k vprašanju zbornice. Ko sem mu to pojasnil, me je g. Hrastelj vprašal, če je res, da mi je g. Rebek pisal. Tudi to sem mu potrdil in mu dal pisano čitati. Dalje mi je g. Hrastelj poizkušal, kako neljubo mu je to časopisno preklanje k članku »Slovenski obrtniki bodimo si vendar na jasnem« in na vprašanje, kaj porečem radi telefonskega pogovora, mi povem, da je rekel sodelavci g. Petermel »jaz ne morem reči, ker ga nisem videl. Nato mi g. Hrastelj pravi, »saj jaz tudi ne morem reči«; da bi se zadeva zaključila, svetujem napraviti preklic. Ker je bil gosp. Hrastelj s tem zadovoljen, sem napisal izjavo, ki kateri je rekel »mi čisto uga-ja«. Nato mi pa pove, da ima doma že spisano tozadevni koncept; naj malo počakam in ga bo koj prinesel.

Ko je g. Hrastelj odšel, sem pa v svoje razočaranje opazil, da mi je pismo g. Rebeka izginilo. Vse iskanje je bilo zaman. Moja žena je rekla: »ga bo gotovo prepisala«.

Ko je prišel g. Hrastelj čez dve uri nazaj in brez koncepta, mi izročil pismo g. Rebeka z besedami »pozabil sem vtaknil to pismo v žep« in tudi sicer je bil spremenjen ter je rekel »bom vsa stvar prespal, pridem jutri zopet«.

Drugi dan in pa do danes g. Hrastelja ni bilo, ker pa čitam v 17. številki »Obrtnika«: »lahko bi Vam bolj natančno poročal o tem pismu, a to pozneje«, slutim....

Opomba uredništva: Torej tak mož je g. Hrastelj. In sedaj naj g. Blatnik, ki si v Pičmanovem časopisu dovoljuje napadati g. Radovana, odgovoriti, ali je možato postopanje g. Hrastelja. Sicer pa, kako se g. Blatnik vmešava v stvar, ki je sploh ne pozna. G. Radovan je postopal, kakor se sedaj vidi, edino pravilno in možato, da se ni hotel dati izrabljati po takih bljudih.

Lojze Hočevar:

Kdo govori neresnico?

Odgovora na to vprašanje nam prav za prav ne bi bilo treba dajati, ker izhaja že iz gornjega pojasnila in še bolj iz Hrasteljevih izjav samih. Treba je le pazljivo prebrati in primerjati trditve prve Hrasteljeve izjave v št. 16. in druge njegove izjave v št. 17. Pičmanovega lista. V prvi izjavi pravi g. Hrastelj, da mu je dr. Koce dne 12. oktobra t. l. članek prebral ter ga prosil in rotil, da naj pristane na podpis. Vsak obrtnik, ki je to bral, je bil prepričan, da je bil dr. Koce s Hrasteljem skupaj. V drugi izjavi pa isti g. Hrastelj prizna, da se je vršil le telefonski pogovor med Laškimi in Ljubljani. V prvi izjavi pravi g. Hrastelj, da je dr. Koceta ponovno pisal. V drugi izjavi pa pravi Hrastelj, da je pisal dr. Kocexu le eno dopisnico, katera se naj bi glasila na G. dr. Koce v Ljubljani. Zakaj ne raje g. dr. Koce v Jugoslaviji? In to g. Hrastelj, ki je znal pisati drugemu doktorju na zbornico, kakor smo zadnjič videli iz Hrasteljevega pisma z dne 26. oktobra 1932, in na katerega kuverti je znal g. Hrastelj napisati točno naslov: Tajnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Ni se torej čuditi, da Hrastelj sam sebi ne verjame in v tej svoji bojazni, ko dobro ve, da govori neresnico, pravi, da vpraša dr. Koceta, ali je tako ali ne in isti Hrastelj pravi, seveda boste rekli, da ne. In Hrastelj pristavi še, »to že vnaprej vem, da bo dr. Koce rekel ne.« Jasno, da bo rekel »ne«, kajti on je že zdavnaj rekel, da ni bil z Vami v nikakrni pismeni niti ustmeni zvezi in da ni od Vas tudi nikoli nobenega obvestila, še manj pisma ali dopisnice sprejel. Če bi Vam on kdaj pisal, bi to že zdavnaj ekspresno objavili, pa ne morete, ker Vam nikoli ni. Sedaj se pa skušate rešiti z dopisnico, ki ste jo baje Vi pisali. Sicer pa g. Hrastelj, kako naj bi dr. Koce razumel vašo dopisnico, na kateri pravite, da ste napisali samo sledeče: »Ko sem prejel »Obrtni Vestnik«, sem z zadovoljstvom ugotovil, da ste mojo energično izjavo upoštevali. S pozdravom — in podpis.«

Iz tega se najbolj jasno vidi, da Vi te dopisnice sploh niste napisali, ker bi to že v prvi svoji izjavi poudarili. Ampak tam pravite, da ste ponovno pisali. Toda tudi če bi dr. Koce tako dopisnico prejel, bi jo zaradi njene kratke vsebine ne mogel razumeti, kajti telefoniral z Vami sem jaz in ste Vi izrecno pristali ter sem se na Vas zanesel ter v celoti vztrajam pri svoji prvi izjavi, da ste Vi izrecno pristali na članek pod Vašim imenom. Zakaj bi pa bilo treba Vam z zadovoljstvom ugotavljati kaj? Logično samo zato, ker ste sami prepričani, da ste pristali. Kajti tudi če bi Vi meni samo malo ugovarjali, bi nikoli do tega ne prišlo. Sicer pa, g. Hrastelj, Vi govorite in pišete to, kar se Vam vzbuja, kar si lahko izmislite in kar želi Pičman, a na Vaše pismo z dne 26. oktobra 1932, ki je bilo v našem časopisu objavljeno, pa pravite, da boste šele odgovarjali. Torej to, kar je črno na belem in na kar bi morali najprej odgovarjati, pa odlašate. Črno na belem stoji, da ste v tem

pismu pisali proti Pičmanu in govorili za skupno stvar, a drugi dan ste v isti sapi dali izjavo Pičmanu, s katero se je ta mislil okoristiti.

Ker sprašujete kdo sem jaz, Vas najprej prosim, da mi odgovorite, če ste tudi g. Kunstlerja dipl. tehnika, katerega ste dajali izjavo, vprašali, kakšen obrtnik je on, in če je obrtnik, ali on tudi sam res izvršuje to obrt. Potem Vam bodem pa jaz odgovoril in boste videli, da sem najmanj toliko upravičen biti poročevalec in pomožni urednik, kakor je on celo Vaš odgovorni urednik. Če Vi mene ne poznate, Vas vprašam, ali poznate g. dr. Koceta? Saj ste Vi sami priznali, da niti Vi nje-ga, niti on Vas na cesti, če bi se srečali, ne bi poznali. Jaz sem toliko možat, da priznam kaj je res in da se ne bo koga po nedolžnem krivilo, zaradi tega, ker sem jaz Vam zaupal in se na g. dr. Koceta pozival. **Vaša dolžnost, g. Hrastelj, bi bila, pisati uredništvu »Obrtnega Vestnika«, ker ste vedeli, da gre za objavo v »Obrtnem Vestniku«.**

G. Hrastelj je mislil, da je s tem, da je dal prvo izjavo Pičmanu, svoj rešilni čolnček že spravil na varno, a ga je z objavo svoje druge izjave v Pičmanovem listu št. 17, razbil na čereh izmišljotin, pretiravanja in neresnice.

Zaradi Vaših izjav in izmišljotin je zategadelj pravilno, če je g. dr. Koce, kakor sem informiran — mora v ožiti tožbo proti Vam.

Javna zahteva

V hiši g. Antona Gilihe v Kirškem je od spomladi leta 1931, trgovina s kolešči, šivalnimi stroji itd., izvršuje se pa v tem lokalu tudi mehaničarski obrt. Ker pa smo radovedni, kdo je lastnik te obrtne delavnice, in je tudi v interesu imetnika obrta z ozirom na § 128. zakona o obrtih, ki določa točno označenje firme, da zvezmo, kdo je.

Obrtnik.

Zborovanje celjskih čevljarjev

Dne 20. novembra t. l. ob 8. uri zjutraj je zborovala v hotelu »Pošta« v Celju celjska zadruga čevljarjev. Razpravljalo se je o pravih, o pomožnih in preizkušnih in o vajencih. Tajnik Zbornice za TOI iz Ljubljane, g. dr. Pretnar je imel referat glede davčnega vprašanja, izpremembe obrtnega zakona in zaščiti obrtnikov pred neopravičenim izvrševanjem obrti od strani nepoklicanih ljudi. Zborovanja se je udeležilo okrog 40 oseb, za okrogli odbor je bil navzoč g. Miloš Honjč, obrtno oblast pa je zastopal g. mag. komisar J. Pogarčnik. Slišale so se nove pritožbe proti Bat'i in šušmarstvu, veliko se je govorilo tudi o težavnem gospodarskem položaju, v katerega je zašla čevljarska obrt. Volitve so odpadle, ker se bodo vršile v okviru odbora. Zborovanje je vodil g. Lampret.

Pojasnilo

Sklicujoč se na članek »Obrtniški sestanek v Laškem«, ki ga je objavil »Obrtnik« v svoji 17. številki, moramo resnici na ljubo ugotoviti tole: Od 18 navzočih obrtnikov se je udeležilo sestanka 7 odbornikov Obrtnega društva v Laškem, in to le kot opazovalci. Neresnična je trditev, »da nimajo nikogar, ki bi hotel po njih želji zastopati interese obrtnika«, nasprotno je pa res, da se je Obrtno društvo vsikdar in povsod postavilo za vsak in količkaj važen predlog laških ali zunanjih obrtnikov, če se je to le zahtevalo in do danes nam nima niti eden človek očitati, da se društvo le za eden predlog ni zainteresiralo. Od Obrtnega društva niti eden član ali odbornik ni odstopil, ne eden član Obrtnega društva ni član podružnice Društva jugoslovenskih obrtnikov, ne eden član ali odbornik Obrtnega društva do danes ne misli na ukinitve tega važnega gospodarskega združenja, moremo ugotoviti, da uživa to društvo najboljši ugled, da vzorno deluje in da more biti sleherni obrtnik, ki z njim deluje, z njim zadovoljen in nanj ponosen, da bo praznovalo društvo v krajšem času svojo 10-letnico, da se društvo vsestransko razširja in da se za svoje člane hoče še znatno zavzemati na gospodarskem, socialnem in kulturnem polju.

Res je, da se je tu podpisani načelnik Zupanc zglasil k besedi — to pa le enkrat in to zaradi tega, da ne bo potek presuhopenan — kjer je očrtal svoje in društveno delovanje in čudimo se, da ga v imenovanem članku omenijo kor petkrat.

Sicer bo pa že prihodnja odborova seja pokazala, kaj se je v društvu spreminilo in kaj se mora izpremeniti.

Kaj je tako zvani pripravljajni odbor Društva jugoslovenskih obrtnikov na včerajšnjem sestanku — ki se ga podpisana seveda nista udeležila — sklepal, nam zaenkrat še ni znano, vemo pa, da je temu društvu v Laškem vsako sodelovanje nemogoče.

Za Obrtno društvo v Laškem.

dne 21. novembra 1932.

Načelnik: Gospodar:
Zupanc Blaž, s. r. Goleš Rudolf, s. r.

Obrtnikom v informacijo

Na nekako večino se poziva Pičman in njega par pristašev. Ali mar v Velikih Laščah, o katerem zborovanju se drzno pisati, da so imeli večino. Toda ta je le na njihovem papirju, ki res veliko prenese. Z g. Pičmanom in Kunstlerjem vred jih je bilo okrog 6. Vse drugo proti njim. Pišejo pa narobe. O, potpežljivi papir! O zborovanju v Laškem pišejo, da sta vstopila v pripravljajni odbor Društva jugoslovenskih obrtnikov tov. Zupanc in Goleš, seveda trebali bi jih, ker sta ugledna in delavna. Sedaj pa vidimo črno na belem, da niti eden od njih ni v njihovem društvu. To je res njihova večina na papirju!

Že zadnjič smo brali, da ima g. Pičman le eno stvar in to je zborovanje 4. novembra, na katerem je bilo največ Ljubljancanov in med temi veliko neobrnitov; na našem zborovanju pa 137 načelnikov z dežele Pa tudi če bi uspelo komu eno zborovanje, saj vemo: ena lastavica ne prinese pomladi. Kaj pa zborovanje 200 mesarskih mojstrov iz vse banovine na kongresu v Mariboru? Vsi za skupno! In to po Pičmanovem zborovanju! 118 zadrug za skupno leta 1931 in 1932, je potom državnih oblastev ugotovljenih! To si naj zapiše za uho g. Pičman, ko vleče lajno o 56 izjavah iz leta 1928. Sicer pa, če se je 1. 1928. izreklo le 56 zadrug za ločeno, je logično, kje je večina, kajti 176 zadrug je pri nas in trikrat manjše število ne more odločati; seveda, če smo demokratski.

Beganje obrtništva

Vse drži! Ker smo g. Pičmana orisali, da je po obsegu svojega podjetja in po načinu dela prej industrijec in trgovec nego obrtnik in ker tega ne more zamikati, je začel v jezi bruhati ogenj, da bi na ta način obrtništvo odvrnil od prave stvari. In zdaj je še celo Nemce na pomoč poklical. Toda tako zavijanje ne pomaga! G. Pičman, priznavajoč, da ima 4 ključavničarje, pravi, da kleparji tudi lahko taka dela izvršujejo. Na to vprašamo, če so to kleparska dela, čemu potem potrebuje ključavničarje? Če so pa to ključavničarska dela, potem bi jih pa lahko dal izvršiti revnim klju-

čavničarskim mojstrom, ki jih je toliko brez pravega dela in zaslužka.

Proti zaposlitvi tujcev pred domačini je vsak pošten državljan. Ampak domači ključavničarski mojstri niso tujci, česar gotovo ne bo mogel zamikati g. Pičman! Torej, le ne obrtništva od pravega jedra odvrčati. Naši obrtniki v zbornici so za zaščito domačega dela zmerom energično nastopali. Če tega g. Pičman ne ve, se pač za to ni zanimal! Specializirati se na kak predmet, za kar smo danes odvisni od tujcev, je dolžnost nas vseh. Ampak ne samo na jeziku, na papirju in za reklamo, temveč v dejanju. In g. Pičman bi to lahko najbolje vedel, ker skoraj ves instalacijski material, ki ga uporablja, se uvaža iz tujine, pa bi bilo boljše, če bi svoje moči in denar, namesto v brezplodni borbi, trošil za to, da bi z drugimi podjetji delal na to, kako bi čim več doma izdelovali in ne uvažali. Pičman sam pravi, da ima tehnične vodje imajo industriji, ne pa obrtniki! S podeželskim obrtnikom mizarjem, čevljarjem in drugimi, ki delajo s svojo žuljavo roko in uporabljajo izključno domače surovine in domače blago, se Pičman, če je pravičen, ne more primerjati. Sladki naslov »drugi podeželski obrtnik« naj govori tak, ki je v resnici kaj naredil za podeželskega obrtnika. Kajti podeželski obrtnik hoče dela in kruha in tak, ki za to dela, je resničen njegov prijatelj. G. Pičman pa do danes še ni napravil za podeželsko obrtništvo ničesar. Za vaještvo ravno tako ne. Nič po drugem kot po borbi za ločene zbornice je znan. Pred par dnevi nam je obrtnik-mojster, ki je bil prej njegov pristaš, rekel dobesedno: »Misli sem, da bo res kaj naredil, pa že ves čas vodi boj samo za zbornice in nič drugega, zaradi tega sem spregledal.« In takih je vedno več!

Novi podpredsednik Zbornice za TOI

Minister trgovine in industrije je na predlog banske uprave razrešil dolžnosti odstopivšega podpredsednika Zbornice za TOI in načelnika obrtnega oddelka g. Engelberta Franchettija, obenem pa imenoval za zborničnega podpredsednika g. Josipa Rebeka, ključavničarskega mojstra v Ljubljani. Za člana Zbornice za TOI je bil istočasno imenovan g. Josip Vindišer, mesarski mojster iz Novega mesta.

Občni zbor Zveze obrtnih društev v Celju

V nedeljo, dne 20. t. m. ob 3. uri popoldne se je vršil v Celju v Obrtnem domu občni zbor Zveze obrtnih društev dravske banovine, ki ga je vodil predsednik g. Jernej Golčer. Občnega zborovanja se je udeležilo 33 delegatov, ki so zastopali 13 društev. Na občnem zboru so bila podana običajna poročila posameznih funkcijonarjev, iz katerih razvidimo, da Zvezino delovanje v pretekli poslovni dobi ni bilo tako agilno, kakor bi bilo pričakovati. Pri volitvah je bil z malimi izpremembami izvoljen stari odbor, pri slučajnostih pa se je razpravljalo o različnih vprašanjih, ki zanimajo danes obrtništvo: o produktivnih zadrugah, o davkih, o socialnem zavarovanju obrtnikov in o obrtniškem glasilu. (Obširno poročilo pričakujemo v prihodnji številki.)

Proslava narodnega uedinjenja

Obrtniško društvo v Ljubljani priredi v sredo, dne 30. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani »Kazina« proslavo praznika Narodnega Uedinjenja.

Pri prireditvi, ki bo imela značaj družabnega večera ljubljanskega obrtništva, sodelujejo prvokrat vajenski tamburaški in telovadni zbor ter pevski zbor obrtnih vajenc.

Vstopnina je 5 Din za osebo in je ves čisti dohodek namenjen v dobrodelne svrhe.

Ker je namen prireditve poleg patrijotičnega in dobrodelnega značaja tudi ta, da bi bili v prijetni družabnosti pogljobljeni tovariški stiki, zato so najvljudneje vabljeni vsi gg. mojstri brez razlike s svojimi rodbinami.

Obrtniki!

Večletno
tovarniško jamstvo

Važno za Vas je, da veste, da so

Obročne ugodnosti! Cene nizke!

DÜRKOPP šivalni stroji

kakor: FLAŠTEP, CILINDER, LEVOROČNI i. t. d., svetovno priznani najboljši
Zato si pred nakupom oglejte mojo tovarniško zalogo

Ludv. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Resnica o zborovanju v Velikih Laščah in odgovor na članek v Pičmanovem časopisu

Podpisani obrtniki in obrtnice iz sodnega okraja Velike Lašče in okolice smatramo za svojo dolžnost, da odgovorimo na članek v Pičmanovem časopisu »Obrtniki«, v katerem se pod naslovom »Rebek v Laščah« popolnoma neresnično opisuje potek tega zborovanja, ki se je vršilo dne 23. oktobra 1932 v osnovni šoli v Velikih Laščah. Zborovanje bi poteklo čisto mirno in v najlepšem redu, da je g. Pičman hotel upoštevati voljo velike večine obrtništvu, ki so zalitevali, da se predsednik zborovanja voli. Toda g. Pičman ni hotel upoštevati želje večine ter je hotel kar sam imenovati, »diktirati« za predsednika tega zborovanja svojega pristaša, medtem ko je pa ogromna večina navzočih obrtnikov in obrtnic zahtevala, da se izvoli za predsednika tistega, za katerega se izreče večina. Toda g. Pičman, kateri se vedno hvali, da upošteva večno obrtništvu, je mesto da bi upošteval želje obrtništvu, takoj zaključil zborovanje očitno zato, ker je videl, da je ogromna večina za skupne zbornice. Naravno je, da so bili zborovalci nad takim načinom neupoštevanja obrtniške volje presenečeni, toda ostali so popolnoma mirni.

IK besedi se je oglasil samo gospod Anton Praznik, mesar iz Velikih Lašč, kateri je ugleden in spoštovan obrtnik, ter je gospodu Pičmanu čisto v mirnem tonu jasno povedal, da ga on ne smatra za obrtnika ter da gospod Pičman spada bolj v društvo industrijev nego k obrtnikom. Povedal mu je v obraz, koliko ima zaposlenih pomočnikov, vajencev in pisarniških moči. Gospod Pičman je pač moral to vzeti na znanje.

Glede trditve v Pičmanovem časopisu, da so začeli tuliti g. Rebek, Krapež, Lenarčič, Zidar in drugi, pa povemo samo to, da je to neresnica. Resnica pa je, da so njegovi pristaši vpili in skakali po šolskih klopetih, dočim so se zavedni drugi obrtniki čisto mirno in dostojno obnašali. Lahko bi direktno imenovali, kdo je prvi skočil preko šolskih klopetov in kričal na vse grlo. Toda to naj za enkrat izostane, povemo pa toliko, da je bil on pristaš Pičmanov in se je za njegovo potegoval. Gospod Rebek in Krapež sta pa obrtništvu mirila in se samo izjavila, da to ni lepo od gospoda Pičmana, da noče upoštevati volje obrtništvu in hoče on tukaj kar diktirati, kdo bo predsednik zborovanja.

Torej resnica je, da so kričali samo tisti, ki so bili za ločene zbornice, teh je pa bilo vselt skupaj bolj in piši komaj kakih 6 do 7, čeravno jih je gospod Pičman tudi iz Ribnice pripeljal z »avtomobilom«.

Resnica je tudi to, da je bilo gosp. Pičmanu mnogo na tem, da bi mu bilo zborovanje uspelo, ker drugače ne bi bil z avtomobilom pripeljal svoje pristašev iz Ribnice, katere je potem tudi peljal nazaj v Ribnico. Ako hoče kdo voziti s sabo svoje ljudi, potem mu je lahko. Svetujemo gospodu Pičmanu, da bi moral priti sam med obrtnike in potem bi šele videl in zvedel njih voljo.

Iz navedenega se jasno vidi, da smo bili po krivici nazvani v Pičmanovem časopisu: drhal, rovarska družba, razgrajči, garda in drugo. Bil smo vsi pošteno podeželski obrtniki in obrtnice, ki izvršujejo samostojno svojo obrt in ni bilo med nami nikakih neobrnitkov. Bil smo v družbi g. Rebeka in Krapeža ter z največjim ogorčenjem zavračamo, da bi Pičmanov časopis se drznil nas nazivati »drhal, garda in drugo«. S tem je Pičmanov časopis na nezasišan način žalil podeželskega obrtnika in s tem najbolj dokazal, da ni obrtniški časopis.

Pokazalo se je tudi to, da Pičmanov časopis smatra za obrtnike samo tiste, ki trobljo v Pičmanov rog in so za ločene zbornice. Toda tako ne bo šlo in tudi ne sme biti.

Ker je pa gospod Pičman lastnik in poverjenik časopisa »Obrtniki« in je g. A. Kunstler odgovorni urednik tega časopisa, torej ta dva predstavljata časopis, radi tega smatramo, da sta oba odgovorna za vsebino tega članka in bomo proti njima morali nastopiti pot, ki nam jo zakon dovoljuje, ker oba sta bila navzoča na zborovanju v Velikih Laščah.

Slovensko obrtništvu pa naj tukaj vidi, kako blatijo pravega podeželskega obrtnika in s kako grdimi imeni ga žalijo. Kakšen greh smo napravili? Edino to, da smo hoteli svobodno in prosto ter pošteno zborovanje, v katerem naj bi prišla prava obrtniška volja do izraza. Slovenski obrtniki! Sedaj pač vidite, kdo upošteva obrtniško voljo in kdo je ne upošteva.

Najbolj grdo s strani Pičmanovega časopisa je pa to, kar piše na koncu članka, da so kmečki fantje gospoda Krapeža imenovali »Generala smrti«. Pozivamo gospoda Krapeža, ki je ugleden in spoštovan obrtnik ter uživa veliko zaupanje pri podeželskem obrtništvu, da glede tega nastopi proti Pičmanovemu časopisu in zahteva zadostne sčena. Kajti to, kar piše Pičmanov časopis o njem glede »generalu smrti«, je skrajno izvihta neresnica. Pripravljeni smo doprinesiti dokaz resnice. Gospodom pa, ki so bili v gostilni in so okrog Pičmanovega časopisa, bi pa svetovali, da naj drugič bolj vlečejo na ušesa, kaj se pogovarjajo pri sosednjih mizah, da bodo razumeli prav in ne bodo potem imeli opraviti s paragrafi.

Protestiramo tudi z ogorčenjem, da bi bil kdo izmed nas plačan, kar piše Pičmanov časopis. Mi izrekamo svobodno svojo voljo in iz svojega lastnega prepričanja ter smo samo za pošteno obrtniško delo.

Pripominjamo, da sta načelnik Krojaške zadruge tov. Lenarčič in načelnik Kolektivne zadruge tov. Zidar pisмено pozvala g. Kunstlerja, odgovornega urednika Pičmanovega lista, da jima pove, kdo je pisal tak članek. V nasprotnem primeru nameravata, ako jima ne odgovori, tožiti njega. Do danes še ni bilo odgovora.

Velike Lašče, dne 20. novembra 1932.

Lenarčič Ivan s. r., krojaški mojster v Poničevah. Zidar Josip s. r., mizarski mojster na Rašici. Gale Anton s. r., kolarski mojster v Turjaku. Meglen Franc s. r., krojaški mojster v Laporjah. Climpelman Janez s. r., mizarski mojster v Robu. Perhaj France s. r., mizarski mojster na Kukmaki. Praznik Anton s. r., mesar, Velike Lašče. Jalčič Avgust s. r., mesar, Velike Lašče. Grebenc Franc s. r., krojaški mojster, Male Lašče. Saksida Peter s. r., mizarski mojster, Bambčevo. Zalar Anton s. r., krojaški mojster, Zdenska vas. Novak Anton s. r., krojaški mojster, Podgorica. Šuštaršič Pavla s. r., damska krojačica v Turjaku. Peterlin Marija s. r., damska krojačica na Gradežu. Zalkrajšek Mang. s. r., damska krojačica v Velikih Laščah. Vidmar Marija s. r., damska krojačica v Zagorici št. 28.

Op. S tem se strinjajo tudi mnogi drugi obrtniki velikolaškega okraja, čeravno tu niso podpisani.

Borimo se za zaščito domačega obrtniškega dela.

Kdor ne spoštuje domačega dela, ni pravi državljani.

Obrtniki moramo biti po srcu in dejanju, ne samo na tuzaj.

Vajence je tvoj bodoči tovariš, ravnaj s tega vidika ž njim.

Dober mojster ima toliko vajencev, kolikor jih lahko osebno nadzira.

Zadruga so obrtniki, zato podpirajte svoje načelnike pri njihovem delu.

Janko Štrubelj, urarski mojster
Krško.

Z obrtniškega zborovanja v Brežicah

Na obrtnem zborovanju v Brežicah smo dobili takoj v roke »Obrtnika«, list borcev za ločeno zbornico. Dovolj je jasno, zakaj je bilo zborovanje skličano. Bilo jim je šušmarstvo samo sredstvo, da bi se zbralo dovolj obrtnikov, v resnici jim je pa šlo le za agitacijo za ločene zbornice. Toda takoj prve vrstice v »Obrtniku« so me iznenadile. »Istotako so o stvari že obveščene višje oblasti naše bratske organizacije v Beogradu in Zagrebu.« (Torej morajo vedeti za naše prepire naši bratje v Beogradu in Zagrebu. Ali je treba, da smo Slovenci res tako malenkostni, da tožimo drugim kot otroci očetu, če mu je brat odvezel od kosa kruha? Ali je treba, da nas naši bratje opetovano zavračajo z besedami: »kaj nas to briga! Rešujte svoje spore doma!« Mar ni to sramotno, poniževalno za obrtništvu dravske banovine? Mislim, da s tem nismo več samostojni, če prosimo pomoči, da smo odvisni od tistega, ki nas podpira, uverjen, da bo za to prejel tudi plačilo. In tako bo tudi s samostojno obrtno zbornico. Če bi jo dobili, bi se ustanovila prav gotovo centrala v Beogradu in bi šel gotov odstotek naših dajatev tja.

Govorilo se je mnogo tudi o obrtnem zavarovanju in so se vsi zborovalci soglasno izjavili za strogo avtonomno zavarovanje obrtnikov dravske banovine, pa naj si bo obvezno ali neobvezno. Ker pa je jasno vidno, da so borci za ločene zbornice podprti od sosednih banovin, je tudi jasno, da bi se v slučaju dosega ločene zbornice ne mogli izogniti enotnemu zavarovanju obrtnikov vse naše države. Ker pa je položaj in interes obrtnika dravske banovine v marsičem drugačen od obrtnika sosednih banovin, bi tako enotno zavarovanje za nas ne bilo priporočljivo.

Lepo je govoril o zavarovanju, o samostojnosti, o jugoslovanstvu, prešel je pa tudi na ločitev zbornice g. Šimenc, vrtnar iz Ljubljane. Ugotavljamo, da je dober govornik. Ker pa je pravilna izjava g. Rebeka in je tudi v obrtnem zakonu, da spadajo pod rokodelske obrti § 23, točka 57: modisti, izdelovalci umetnega cvetja i. t. d., nikakor pa ne vrtnarji, katerim cvetlice rastejo in jih prodajajo, vprašam obrtnike, ali je upravičen potemtakem g. Šimenc govoriti za obrtnike. Bolj upravičen bi bil govoriti za trgovce. Nemara pričakuje v samostojni zbornici kako mesto?

Ugotavljam pa, da je to vedno cepljenje ustanov gospodarskih, kakor tudi političnih, kolikor toliko vzrok krize, ker taka stvar veliko stane, plačati pa mora ljudstvo. Namesto, da bi stremeli za tem, da se združijo vsi sloji v celoto, ker le potem nam je pričakovati zboljšanja. Tu pa vidimo, kako se vodilne osebe oziroma osebe, ki se izdajajo za vodilne, med seboj prepirajo, dajejo svoje prepire v javnost, da je še bolj zbegana. To me je uverilo, da jim gre samo za osebnosti. Slovensko ljudstvo in obrtništvu naj bi jim bilo slepo orodje za dosego njihovih ciljev. Zakaj pa g. Pičman ni takrat omenjal plač funkcionarjev Zbornice TOI, ko je bil še sam v njej? Zakaj se ni takrat zavzel, da se znižajo plače, če so res tako bajne, kakor govorijo nasprotniki, o čemer pa vsi dvomimo, in da bi popravili nepravilnosti, če so res tako ogromne. Jaz mislim, da bi se to doseglo in ne bi bilo treba zaradi tega razdirati celokupne gospodarske fronte dravske banovine in obenem še edino avtonomno ustanovo, katera kot taka ima največ potrebne avtoritete in je najbolj delazmožna. Ker pa jim je vse natočevanje na nepočeno slovensko obrtništvu sama reklama za dosego njihovih oseb-

nih namenov in ker v okvirju celotne zbornice TOI niso mogli priti do predsedstva, podpredsedstva i. t. d., zato jim je treba ustanoviti samostojno ločeno zbornico, kjer bodo takoj vse dosegli? Lepe so besede o samostojnosti, o jugoslovanstvu in tudi vlečejo, treba pa je pomisliti, koliko je resnice na tem in kaj se skriva za tem. Pa vzemimo za zgled nekdanje tako številne politične stranke. Vsaka je obljubila vsega dovolj, kaj so dosegli, to vam ni treba posebej razlagati.

Ko bi to premislili gg. obrtniki, katerih podpise lovijo po zborovanjih, pri kozarcu vina in se potem bahajo: »celo tega in tega smo pridobili«, kar se je zgodilo pri zborovanju v Brežicah, bi tega gotovo ne storili.

Na koncu zborovanja so ponujali znake društva jugoslovenskih obrtnikov, a Din 10.—, majhne kakor gumb za v srjaco. Jim primanjkuje denarja? Vprašam samo, zakaj znak jugoslovenskih obrtnikov? Ali nismo vsi Jugoslovani? Boljše bi bilo in več smisla bi imelo društvo obrtnikov dravske banovine. Potemtakem bi morale biti tudi »Jugoslovske Brežice«, »Jugoslovska Ljubljana« i. t. d. Saj s tem, če smo Slovenci obrtniki dravske banovine, smo istotako dobri Jugoslovani in ni treba tega še posebej poudarjati.

Podpisem se za to, da bo gospod, podpisan v »Obrtniku« št. 17, stran 3, pod »Ali je to častno« in še nekdo drugi, s katerim sta najbrže skupno spisala dotični članek, vedel priti do mene in me skušal pregovoriti, da jaz tega nisem pisal. V tem članku je jasno vidno, da sta to hotela od g. Radovana iz St. Jerneja.

Gospodu Rebeku pa štejemo v moč žatost, ker je svoje morda prvotno stališče za ločeno zbornico opustil, ko je uvidel, da bi to bilo kvarno za celokupno gospodarstvo dravske banovine. Nemožato bi bilo, če bi ostal pri prvotnem stališču, dasi bi vedel, da ni pravilno.

Kaj je novega?

Državni proračun za leto 1933/34. Finančni minister dr. Milorad Djordjević je predložil narodni skupščini v razpravo in odobritev predlog državnega proračuna za leto 1933/34. Ta proračun je za 884 milijonov dinarjev manjši od letošnjega.

Glavne prireditve Ljubljanskega velesejma v letu 1933. Uprava Ljubljanskega velesejma sporoča, da se bo vršil XIII. Ljubljanski mednarodni vzorčni velesejem od 3. do 12. junija. Jesenski velesejem »Ljubljana v jeseni« s priključenimi razstavami gospodarskega in kulturnega značaja pa se bo vršil od 2. do 11. septembra.

Možnost izhoda iz krize v Nemčiji. Kot najvernejši izhod iz krize smatrajo v Nemčiji obnovo predsedniške, od državnega zbora docela neodvisne vlade.

Pojasnen poizkus atentata na Hoovera. Pred dnevi je bil pripravljen atentat na bivšega predsednika Zedinjenih držav Hoovera atentat. Zdal se je izkazalo, da so bile vsemogoče govorice o atentatnih zgolj domneva. Zvedelo se je zdaj, da je železniški čuvaj, ki je takrat atentat signaliziral, priznal, da ga je vprizoril sam, ker je hotel, da bi o njem govorili.

Naša demarša v Sofiji. Z oziroma na zadnje obmejne incidente je zahtevala naša vlada z noto potom svojega akreditiranega poslanika pri bolgarski vladi takojšen sestanek mešane komisije za preiskavo obmejnih incidentov.

Svetovna gospodarska konferenca. Pripravljani odbor za svetovno gospodarsko konferenco je po več tednih končal svoje delo. Proučil je predvsem gospodarska, finančna in carinska vprašanja, ki naj pridejo na dnevni red konference 1. maja 1934.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

Obrtniki in zahteve pooblaščenih inženjerjev

PROTESTNO ZBOROVANJE OBRITNIKOV PROTI NAČRTU ZAKONA O POOBLAŠČENIH INŽENJERJIH. ZAKONSKI NAČRT O POOBLAŠČENIH INŽENJERJIH NEMOGOČ

V petek popoldne se je vršilo v dvorani OUZD v Ljubljani veliko protestno zborovanje obrtnikov proti novemu zakonskemu načrtu o pooblaščenih inženjerjih. Protestno zborovanje, ki so ga sklicale razne obrtniške organizacije, je bilo dobro obiskano in je jasno dokazalo, kako silno je novi zakonski načrt vznemirjal obrtnike, ki so kot en mož nastopili za svoje pravice. Upati je, da bo ta energičen in složen nastop vseh obrtnikov rodil popoln uspeh in da bo ustrezno upravičenim zahtevam slovenskih obrtnikov.

Zborovanje je vodil predsednik koncesioniranih elektrotehnikov **Tone Poljšak**. Pozdravil je vse navzoče ter imenoma podpredsednika Zbornice za TOI **Josipa Rebeka**, tajnika Zbornice **dr. Pretnarja**, komisarja banske uprave **Šinka** in zastopnike obrtniških organizacij. Nato je poročal o zakonskem načrtu o pooblaščenih inženjerjih, s katerim so zadete osnovne pravice obrtnikov. Po tem zakonskem načrtu ne bi obrtniki izgubili samo pravice do dela, temveč bi morali dati vse svoje načrte v podpis in odobritev pooblaščenim inženjerjem in to seveda le proti visokemu honorarju.

V imenu Zbornice za TOI je nastopil proti zakonskemu načrtu podpredsednik **g. Rebek**, ki je v lepem govoru razložil vse težke posledice, ki bi jih povzročil novi zakonski načrt. Zbornica je zato kot prva nastopila za pravice obrtnikov in sklicala anketo, ki je jasno dokazala nevdružnost novega zakonskega načrta. Z neovrgljivimi dokazi o popolni nesprejemljivosti novega zakonskega načrta so nastopili nato zastopniki raznih obrtniških organizacij: tako **g. Bricej** za zadrugo stavbenikov, za zidarske mojstre **g. Hlebš**, v imenu tesarskih mojstrov **g. Ravnihar**, za stavbne in strojne ključavničarje **g. Martinčič**, za elektrotehnično stroko **g. Poljšak**, v imenu absolventov tehnične srednje šole **g. Kremžar** in nato v imenu strojnih tehnikov **g. Mihelič**. Predsednik zborovanja je nato prečital nekaj najbolj markantnih solidarnostnih izjav obrtniških organizacij, katerih je bilo v vsem 85, nakar je izčrpno razložil akcijo Zbornice proti novemu zakonskemu načrtu zbornični tajnik **dr. Pretnar**. Koncem svojega govora je sporočil zborovalcem, da je bil zakonski načrt o pooblaščenih inženjerjih že vrnjen gradbenemu ministertvu in da je torej prvi uspeh že dosežen.

Ko je še v imenu banske uprave izjavil komisar **Šink**, da bo banska uprava podpirala akcijo obrtnikov in ko je bilo še sklenjeno, da se izreče zahvala ministru **n. r. Ivanu Mohoriču** za njegovo delo v korist obrtnikov, so bile soglasno sprejete te

resolucije:

Pripadniki na zboru zastopanih obrtniških strok in predstavniki njihovih organizacij ugotavljamo, da predlog zakona o pooblaščenih inženjerjih, ki ga je izdelalo ministertvo za gradbe, globoko posega v interese in delovanje gospodarskih krogov, osobito pa v pravice številnih obrtniških strok.

Omenjeni zakonski predlog omogoča velepodjetjem, ki se bavijo s prodajo tehničnega materiala in za katerimi

notorično povečini stoji inozemski velekapital, da z nastavitvijo, odnosno z navidezno samostojnim sodelovanjem pooblaščenega inženjerja kot poslovođje ali družabnika morejo izvrševati in projektirati vsa montažna, instalacijska, konstrukcijska in druga podobna tehnična dela, ne da bi imela za to obrtno pooblastilo, odnosno dovoljenje. To nasprotuje temeljnemu načelom obrtnega zakona, obenem pa dela iluzorne vse predpise in ustanove za zaščito domače proizvodnje in delavnosti.

Zakonski predlog pridruže nadalje pooblaščenim inženjerjem izključno pravico do cele vrste tehničnih del, ki so jih po dosedanjih zakonskih predpisih, običajih in praksi vedno izvrševali obrtniki. Cela vrsta obrtniških strok bi po zakonskem osnutku izgubila s tem svoj delokrog in eksistenco. Graditelji, tesarski in zidarski mojstri, ključavničarji, mehaniki, instalaterji vodovodov, centralnih kurjav in toplovdnih naprav, elektrotehnik, elektroinstalaterji in še drugi bi postali vazali pooblaščenih inženjerjev. **Eksistenca desetstisočev obrtnikov z njihovimi družinami in delavci bi bila uničena**, naš obrtni naraščaj bi izgubil vsake izgleda, da se kdaj osamosvoji in ustvari skromno eksistenco, vse to zato, da se omogoči ali izboljša eksistenca pičlemu številu inženjerjev.

Ugotavljamo nadalje, da ta zakonski načrt v posebni določbi predpisuje, da se s tem zakonom pojasnjuje in izpopolnjuje obrtni zakon, to kljub temu, da gre za povsem drugi mnogo važnejši zakon, ki ni z inženjerskim v nikalki zvezi, ki je stopil v veljavo šele pred polletom in na podlagi katerega imajo še iziti izvršilne uredbe ravno o predmetih, ki se nanašajo na delokrog obrtništva.

Odlučno ugovarjamo, da bi se trgovskim velepodjetjem, ki dobavljajo tehnični material, dajala možnost, da brez pooblastila ali dovoljenja izvršujejo instalacije, montaže, konstrukcije in druga tehnična dela.

Ugovarjamo proti temu, da bi zakon o pooblaščenih inženjerjih ustvarjal za inženjerje monopol na tipično obrtniška dela ter jemal obrtniku njegove stare pravice.

Prav tako energično ugovarjamo proti temu, da bi imenovani zakon z uničenjem eksistence desetstisočev obrtništva in obrtnega naraščaja ubil naše praktično visoko kvalificirane pamoge, ki tvorijo po svoji izobrazbi in praktičnem udejstvovanju, kakor tudi po svoji produktivni sili in številu jedro in hrbtenico naše najbolj zdrave in najvažnejše domače obrtniške in industrijske proizvodnje in delavnosti.

Protestiramo proti temu, da bi se z inženjerskim zakonom dopolnjeval in objasnjeval povsem drugi, to je obrtni

Iv. BRUNČIČ

stavbni in pohištveni pleskar in ličar. — Izvršuje vsa v to stroko spadajoča dela ter se toplo priporoča cenjenim naročnikom

LJUBLJANA

KOLODVORSKA ULICA 23.

Cene zmerne, delo solidno, potrestrežba točna. — Telef. 34—76.

zakon, to tembolj, ker je ta zakon stopil v veljavo šele 9. marca 1932. S tem bi se omajala v naši zakonodaji vsaka prava sigurnost in stabilnost, ki je temelj vsake pravne države.

Ugovarjamo končno najodločneje proti temu, da se zakoni, ki globoko posegajo v interese in udejstvovanje najširših gospodarskih plasti, delajo brez zaslišanja gospodarskih krogov.

Zahtevamo, da se pred končno redakcijo zakonskega predloga o pooblaščenih inženjerjih zaslišijo tudi prizadeta gospodarska predstavništva osobito pa, da se iz zakona črtajo vse določbe, proti katerim so naperjeni naši ugovori.

Iz organizacij

Zborovanje v Brežicah

Obrtniško društvo v Brežicah je priredilo v nedeljo, dne 20. t. m., jako lepo uspelo zborovanje svojega članstva in obrtništva vsega Zasavja. Prišli so stanovski tovariši iz Radeč, Sevnice, Rajhenburga, Krškega ter iz vseh bližnjih okoliških krajev. Izredno številen je bil pa tudi odziv ljubljanskega društva Jugoslovanskih obrtnikov, ki je poslalo kar šest svojih zastopnikov, na čelu z **g. trgovskim vrtnarjem Šimencem**. Zbornico za TOI v Ljubljani je zastopal predsednik Obrtnega odseka **g. Josip Rebek**, sresko načelstvo pa komisar **dr. Lazar**. Zborovanje je vodil podpredsednik brežiškega društva **g. Florjančič**. Po pozdravih, ki jih je izrazil podpredsednik Zbornice **g. Rebek** na zborovalce, je podal tajnik društva **g. Gabrič** zelo lep in stvaren referat o šušmarstvu. Iz njegovega poročila posnemamo, da je njegova ugotovitev »kdo je šušmar« zelo drastično prikazana. On deli šušmarje povsem pravilno v sledeče kategorije: Na šušmarje, ki niso imeli nikdar obrtnega lista; na šušmarje obrtnike, ki poleg svojega obrta izvršujejo druge obrti in posegajo izven svojega določenega ozemlja, ter na šušmarje samouke. Da se je šušmarstvo baš v brežiškem okraju močno razpaslo, je krivda na premilih kaznih, ki jih določajo upravne oblasti. Da so žandarmerijske izvedbe po večini brezuspešne, da ljudstvo močno podpira šušmarje, ker smatra, da je po šušmarju izgotovljeno delo

cenejše. Veliko je pa kriv nesložen in premalo energičen nastop upravičenih obrtnikov.

Mnogo bi pomagal k zatiranju šušmarstva energičen nastop pravnih oblasti ter brezobzirne prijave šušmarjev na davčno upravo in na OUZD. Kaznovati se pa morajo tudi vsi oni obrtniki, ki svoje obrtnice, oziroma svoje ime, posojujejo neupravičenim. Razprava je sledila temu poročilu, in so vanjo posegli **gg. Rebek, Vogrinc Jože, Kralj, Strubelj, Vogrinc Karel, Cater** in drugi. K drugi točki dnevnega reda ni bilo nobenega izdelanega referata, pač pa je govoril **g. Šimenc**, ki je v sebi priznanem zavijanju hotel pripraviti tako resno zborovanje v običajno brezplodno debato o ločenih zbornicah. Nadejali smo se, da naši poborniki v društvu Jugoslovanskih obrtnikov hodijo po deželi z namenom, da dvignejo samozavest obrtništva in da skušajo ojačati žal danes premočno raztrgane obrtniške vrste. Z gonjo o ločenih zbornicah nima obrtništvo prav nič, ampak ono potrebuje stvarnega pouka in poštenih informacij. Zato smatramo obrtniška zborovanja, ki se sklicujejo v tako resnih časih, veliko bolj za vzvišena, kakor da se mora na njih sejati razdor in sovraštvo. Navzoči podpredsednik Zbornice za TOI **g. Rebek** je na zavita demagoško podana poročila **g. Šimenc** pojasnil resnično stanje.

Obširna razprava se je razvila tudi o socijalnem zavarovanju obrtništva, delavskem zavarovanju in davčnem vprašanju, kjer so domačini tolmačili svoje težnje in želje. S tem se je zborovanje dostojno zaključilo in navzoči so sprejeli resolucije, ki se nanašajo na zahteve, obravnavane na zborovanju. O sistemu zbornic se ni glasovalo.

Bobo proti šušmarstvu mora podpirati vsak državljan, ker to zahteva korist države, splošnosti, torej tudi posameznika.

Spoštujmo delo svojih rok, spoštujmo delo domačega človeka.

Iz uredništva. Uredništvo opozarja vse cenjene dopisnike, da pošiljajo gradivo za list vselej tako, da ga prejmemo najpozneje vsak torek. Mnogo gradiva smo morali izpustiti, priobčimo pa v prihodnji številki.

Pozor gg. trgovci in obrtniki!

Pločevinaste predmete
dobite najceneje
pri

Karol

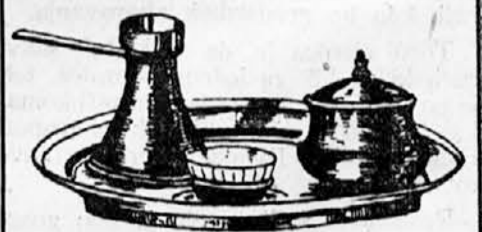
Hribernik

kovinstiskarstvo

Ljubljana VII
Žibertova ulica št. 27.

Izdelujem
vsa v stroko spadajoča
dela po naročilu in načrtu
in se priporočam.
Delo solidno!

Bakrene, medene in aluminijaste predmete

za obrt, gospodarstvo in kuhinjo izdeluje solidno trdka

JOSIP OTOREPEC
LJUBLJANA, Za Gradom štev. 9
(ob koncu Streliške ulice)

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI

CENTRALA: KONGRESNI TRG 4

PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508

Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 12.051

Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje